

MOJE DZIECKO JEST LEWORĘCZNE

Leworęczność, która pojawia się u małego dziecka, wciąż budzi niepokój rodziców. Panuje powszechne przekonanie, że osoby, które sprawniej posługują się lewą ręką, są osobami mniej inteligentnymi i mniej sprawnymi. By uniknąć przyszłych problemów, rodzice często przestawiają dziecko na prawą rękę.

Zanim powiemy, że dziecko jest leworęczne, przyjrzyjmy się dominacji nogi i oka. W warunkach domowych można zrobić prosty test, by określić stronność całego ciała:

- zwinętą w rulon kartkę podajemy dziecku i prosimy, by jak pirat poszukało przez lupę jakiegoś przedmiotu,
- prosimy, by dziecko spojrzało przez wizjer w drzwiach,
- do małej buteleczki wrzucamy kilka drobiazgów (np. ryż, guziczki) i prosimy, by dziecko zajrzało, jakie skarby znajdują się w środku.
- za każdym razem obserwujemy, którym okiem dziecko patrzy.
- prosimy, by dziecko stanęło jak bocian na jednej nodze,
- układamy przed dzieckiem na środku (by nie sugerować strony) piłkę i prosimy, by kopnęło ją do bramki,
- podczas wchodzenia na krzesło, kanapę czy wchodzenia po schodach obserwujemy, która noga rozpoczyna ruch.

Leworęczność to nic złego

Faktycznie w codziennym życiu, gdzie większość ludzi jest praworęcznych, leworęczność czasami może sprawiać problem. U dziecka zaczynającego karierę przedszkolną wiąże się z pewnymi (łatwymi, ale wymagającymi cierpliwości) zabiegami, które mają na celu nauczyć dziecko prawidłowej postawy przy odpowiednim trzymaniu nożyczek, kredki. Maluch może mieć kłopoty z nauką pisania - tu także potrzebna jest wyrozumiałość i pomoc nauczycieli i rodziców.

Nigdy nie przeuczamy na prawą rękę dzieci:

- zlateralizowanych lewostronnie
- wczesnej i silnej dominacji lewej ręki
- lewoocznych - dąży się do jednorodnej (po tej samej stronie ciała) lateralizacji oka i ręki
- małej sprawności ręki prawej
- akceptujących swoją leworęczność
- jękających się.

Dziecko leworęczne, a nauka pisania w szkole.

Zasady pracy z dzieckiem leworęcznym:

1. Właściwa postawa wobec leworęczności.

Leworęczność należy traktować jako naturalne zjawisko jak praworęczność, nie wolno przestawiać dziecka leworęcznego na siłę na prawą rękę. Należy mu stworzyć atmosferę do nauki, nie może ono czuć się gorsze, gdyż wtedy traci wiarę we własne możliwości. Rodzice i nauczyciele winni akceptować dziecko takie jakie jest, nie dawać mu odczuć, że jest inne. Wtedy będzie ono miało odpowiednie warunki do rozwoju.

2. Wczesna diagnoza dziecka leworęcznego.

Proces lateralizacji kończy się w wieku szkolnym, toteż diagnozy należy dokonać w wieku 5- 6 lat. Obejmuje ona lateralizację, rozwój motoryki, orientację w schemacie własnego ciała i w przestrzeni. Ocenia się również poziom rozwoju umysłowego.

3. Trafna diagnoza co do postępowania z dzieckiem leworęcznym.

Przy podejmowaniu takich decyzji przestrzegamy zasady nie przeuczania dzieci:

- lewostronnie zlateralizowanych,
- oburęcznych i leworęcznych,
- mało sprawnych motorycznie,
- opóźnionych w rozwoju umysłowym,
- nie akceptujących prób przeuczania.

4. Prawidłowa postawa ciała dziecka leworęcznego podczas pisania.

Duży wysiłek jaki dzieci wkładają w naukę pisania, nadmierne napięcie mięśni powoduje, że są one przygarbione, schylają głowę zbyt nisko lub ją przekrzywiają.

Prawidłowa postawa to:

- obie stopy oparte o podłogę, przedramiona o stół, plecy proste,
- tułów nie może opierać się o ławkę.

Dziecko nie może mieć sąsiada z lewej strony ławki, gdyż ogranicza to swobodę pisania lewej ręki. Najlepiej gdy światło pada na zeszyt z góry lub z prawej strony.

5. Właściwe ułożenie zeszytu.

Zeszyt leży na ławce na lewo od osi ciała piszącego dziecka, w pewnej odległości od dolnego brzegu ławki. Ułożony jest na stole ukośnie, lewy górny róg skierowany jest do góry, prawy ku dołowi. Takie ułożenie pozwala na wzrokową kontrolę pisanego tekstu, dziecko nie zasłania sobie ręką.

6. Przybór do pisania.

Należy zwracać szczególną uwagę na pochylenie przyboru do pisania.

Dłoń opiera się o blat stołu, palce lewej ręki przesuwają się w prawo zawsze pod linią. W ten sposób pismo zabezpieczone jest przed rozmazywaniem.

W początkowym etapie nauki pisania bardzo dobrze jest stosować ołówek.

7. Organizacja ruchów pisania.

W całym procesie wyrabiania u dziecka właściwych nawyków podczas pisania ważne jest:

- dbanie o prawidłowe zapisywanie liter,
- trening w zakresie płynnego przesuwania ręki od lewej do prawej strony zeszytu.

8. Ćwiczenia odprężające.

Ten rodzaj ćwiczeń jest niezbędny, jest formą relaksu. Praktykuje się np. rysowanie kresek w różnych kierunkach, kiedy dziecko stoi i w sposób nieskrępowany trzyma ołówek. Zapobiega się w ten sposób kurczowemu trzymaniu przyboru do pisania. Ręka się odpręża w nadgarstku "trzebanie dłonią", bądź też zmienia się napięcie mięśniowe z postępującym rozprężeniem "ściśnięcie palców i otwarcie".

Zasady i zalecenia dla rodziców:

1. Dziecko leworęczne traktować normalnie, wzmacniać wrodzoną lateralizację.
2. Zapoznać się z podstawowymi zasadami metodycznymi dotyczącymi nauki pisania i rysowania.
3. Wyposażyć dziecko w przyrząd do pisania i nauczyć dziecko prawidłowo go trzymać.
4. Prowadzić ćwiczenia przygotowujące do pisania np. po śladzie, folii, na wielkich arkuszach papieru.
5. Uatrakcyjnić ćwiczenia.
6. Wprowadzać krótkie przerwy, ćwiczenia odprężające, nie pozwalać na przepisywanie zbyt długich tekstów.
7. Współpracować z nauczycielem uczącym.
8. Stworzyć atmosferę akceptacji dziecka leworęcznego.